

NAGYKUNSAÁGI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő: Dr. Kremmer Géza.	Megjelenik vasárnap reggel. Előfizetési díjak és minden pénzküldemények Főtér (Nikolics Gábor ur házában) küldendők.
Félsz évre	8 korona.		
Félévre	4 "		
Negyedévre	2 "		
Egyes szám ára 16 fillér.			

Szent István király.

Csodaszép *tradícióit* régmúlt kornak tárja a magyar nemzet elé a mai nap.

Időknek száguldása, évszázadoknak rohanása a minden évben visszatérő augusztus hónap 20.-át *nem* tudja elhomályosítani. A *nagy király* iránti kegyelet *eltörölhetetlenül* bevésődött a nép lelkületébe s az *Ő áldásos* uralkodásának nyomaait a letűnt századok sem tudták elkoptatni.

A tova tűnő rengeteg idő daczára is a *nemzeti* ünnepek egyik legfényesebbike *Szent István* király dicsőségét hirdeti ma is és fogja hirdetni időken időken át, míg *magyar* terület marad ez a haza.

Hiszen ma, amikor az emberiség egész élete a *kenyérért* való harcban merül ki, amikor rideg közöny jellemzi a kort és napjaink *robotoló*, számító munkával telnek el — mégis belémarkol a szivekbe valami *igézetes* áhitat, amely a maga alkotta *tisztító* balzsamával *ünneplőbe* öltözteti a szellemi munkást, s a testileg, fizikailag dolgozó munkáson is ünnepf hangulat ömlik el, mert *ünnepe* van az ország népének. Olyan nemzeti ünnepe, amelyet megörökített *Klió* ragyogó fáklyája, s amelyet az örökké égő *Veszta* tűz soha nem halványuló fényvel bevilágít!

Minden időben voltak és a jövőben is bizonyára fogunk találkozni olyan alakokkal, akik a közéletnek gyakran mocskos sarát *rádobálják* az első nagy király arany palástjára, mégis vigasztaló az a tudat, hogy a köznép ezeknek a tanait olybá veszi, mint az *Isten káromlók* köpetét; visszahullnak becsmerlő szavaik és *önmagukat* piszkolják be poltronságukkal. Az *arany* palástról, amelyet Szent István király viselt elsőnek és *ereklyeként* őriztetik, *visszahull* a reáhajigált szeny. Visszafecscsen. Szent István király *felkent jobbja* bevilágítja mindörökké a magyar eget és szellemének tündöklő fényessége *elárasztja* a hármass hegy és négy folyó országát, minek láttára ijedt borzadással menekülnek odvaikba ezek a piszkos vakondok, sötétlelkű éjjeli huhogók, minden kegyeletérzésből *kivetkezett* varangyok.

Az érdekharcok vásári tülekedése *elcsitul*, a piaci zaj elnémul ezen az ünnepnapon; ami csúfság, undorító dolog más szürke hétköznapokon szinte természetes állapot, az Szent István napján *képtelenség* és elkövetésétől *visszarellen* a megátalkodott gonosztevő is. Ez a varázsa a legelső magyar király ünnepének; gyökerei visszaveeztnek a legmesszebbmenő múltba és a lelkek szárnyain elvezetnek a legtisztább, szent ünnepléshez.

Elernyed!, kimerült korunknak csodatevő, gyógyító szeme ez az országos ünnep, amelyre — ha másért nem — hát azért emlékezzünk vissza, mert az ünnepléssel vissza szállnak emlékezéseink régi eleinkre, akiknek idejében a *gyermekkorát élő ifju magyar nemzet már királyt választott, fejedelmet koronázott.*

Nincsen azon *semmi* megmosolyogni való, mikor Augusztus huszadikán évről-évre öreg *Budavára* öreg tenaplomából kiindul az *egyházi* menet s a népnek ezreit áhitat szállja meg, láttára a szent jobbnak, amelyet az *ókorig* lenyuló fajmagyarságnak legszentebb ereklyéjeként tisztelünk.

Egyebünk sincs nekünk elárvult magyaroknak, mint a *multak fenségéből* reánk maradt emlékek; becsüljük hát meg, legalább ezeket és világosítsuk fel a tévelygőket: hiszen ha van kor, midőn *fölfér* az ünnep, hát ez a kor az. Beláthattuk eléggé, hogy a hitet *tagadó*, hazát *kigunyoló* de a világot mégis *megvállani* akaró piros kokárdás jelszavak, a világot *talán* megválthatják papiroson, de minket, *hitben* telnevelt és *kegyelet* érzésekkel szaturált magyar nemzetet soha!

Tüzek.

Vereslő lángnyelvek világánál újra meg újra egy kérdés lebeg Karczag város polgárságának ajakán: „Mi lesz a régóta vajdó tűzoltóság kérdésével?”

Valahányszor egy nagyobb tüzeset történik nálunk, ott, a helyszínen, a károsult segítségére sietők szájából a legelkeseredettebb kifakadások hallatszanak az előjáróság és a város képviselőtestülete eljén. Néhány napig szóbeszéd tárgyat képezi a tűzbiztonság kérdése, azután lassan-lassan elalszik az ügy és marad minden a régiiben.

Ennek a nagyfontosságú kérdésnek, Karczag tűzbiztonsága kérdésének, helyt adtunk már számtalanszor, de helyt fogunk adni a jövőben is mindaddig, amíg csak szavunknak a város egész közönsége által várvavárt eredménye meg lesz.

Leirtuk már többször azt a rettenetes képet, amelyet egy tüzeset Karczagon mutat. Az a fejnélküli futkosás, rendezetlenség ami ilyen alkalomkor uralkodik, elég jellemző arra a gondosságra, amellyel a város vezetősége a polgárok vagyonának biztonságát őrizni törekszik.

A mint a vészharang megkondul, riasztó kétség szállja meg a polgárságot, hogy vajjon „kivonul-e a „tűzoltóság”, vagy nem; és ha kivonul, mikor vonul ki. Mert nálunk az a szokásuk az ügyeletes tűzoltóknak, hogy megkérdezik telefonon alaposan a toronyórtól a tüzeset körülményeit.

Többek között az a kérdés is elhangzik ilyenkor a telefonon a tűzoltó ajakáról:

„Igy görbülj meg, mint a kisujjam, hogy csakugyan tűz van?”

Csak amikor elhangzik a boldogító igen, akkor kel fel a tűzoltó a vaczokról, hogy be-

fogja a lovakat, ha ugyan jelen vannak az istállóban.

Ez a furfangos meggörbülés iránti kérdés oda vezethető vissza, hogy igen sokszor felültették már a tűzoltókat a toronyőrök a hibás tűzjelzéssel. Természetes hogy most már csak kötve hisznek egymásnak.

Tény az, hogy mire a tűzoltók megérkeznek a színhelyre a gépekkel és más — otthon nem felejtett — felszerelésekkel, — vagy meg van már mentve az égő ház, vagy pedig — legtöbbször porrá égett.

Különben, ha a legyorsabbban megérkeznek is, eredményes munkát végezni képesek nem volnának. Mert vagy a szivattyú gépek rosszak, vagy a tömlők lyukasak. Ez utóbbi esetről tanúságot tehetnek azok a polgárok, akiket az ilyenkor erélyes rendőrség befog a „folt” szerepére. Minden tragikum mellett is komikus kép, amikor a tömlőket végigállják a kijelöltek és tenyerükkel szorítják vissza a lyukon kitódulni igyekvő vizet, s közben szidják a város érdemes vezetőségét.

De ha — tegyük fel ezt a nálunk ismeretlen esetet — jókarban volnának is úgy a gépek, mint a tömlők, a két három városi tűzoltó nem lenne képes azoknak gyors felszerelésére és használatára. Egy gépet még úgy ahogy fel tud szerelni két ember is, de egy oly nagy tüzesetnél, mint például a múlt évi malom égés volt, egy gép éppenséggel nem elegendő, a többi pedig mások, mint a tűzoltók felszerelni és kezelni nem tudják.

Vannak ugyan egyes fiatal iparosok, kik a gépeket foglalkozásszerűen ismerik, de ezektől nem lehet kívánni, hogy minden el-lenszolgáltatás nélkül éjjel, nappal tűzoltói szolgálatot teljesítsenek. És mégis a legtöbb esetben, amikor sikerül a romboló elemet megfékezni, a munkából az oroszlárszert

ezek az áldozatkész iparosok végzik. Látja őket az előjárók nagy része, a mint saját életük kockáztatásával védelmezik a polgárok vagyonát és hogy jelen vannak csaknem minden tüzesetnél, de arra nem gondol, hogy ezeket a derék iparosokat — neveket nem akarunk említeni, — kiknek a tűzoltásban valló részvétellel anyagi károkat is okoz, derék munkájukért megjutalmazná, ami által ezek lehetővé tenné, hogy pótolják némileg a szervezett tűzoltóságot.

A módot, amellyel az „égető” fontos-ságu tűzkérdést meg lehetne oldani, sokszor hoztuk már javaslatba; itt azt újból ismételnem akarjuk.

Szavunkat csak azért emeltük fel újból, hogy hangot adjunk az egész város követelményének és belássuk e követelmény teljesítésének sürgősségét.

„Bis dat, qui cito dat!”

ÚJDONSÁGOK.

Istentiszteleti sorrend: Ma vasárnap folyó hó 21.-én d. e. 12.9 órakor Varga Antal ref. s. lelkész prédikál. D. u. kátét magyaráz Török Vincze ref. lelkész. A reformátusoknak a jövő hét bűnbánati hét lesz. E végből kéretnek a szülők, akiknek gyermekeik ez év folyamán konfirmáltak, hogy gyermekeiket a hét minden egyes napján templomba küldjék fel. Az ünnepies felavatás f. hó 27.-én szombaton — a reggeli istentisztelet alkalmával lesz. Végzi Madarász Imre lelkész elnök.

Egyháztanácsülés. A f. hó 16.-án tartott ülésben töltötte be a karczagi ref. egyháztanács az üresedésben levő

TÁRGYAZ.

A rágalom.

— A „Nagykunsági Hirlap” eredeti tárgya. —
Irta: **Kellenffy Béla.**

A képviselőház épp a választások igazolásával foglalkozott. Egy vagyonos fiatal honatya, ki csak nem régen házasodott meg, egy reggel azt olvasta, valamelyik ujságban, hogy botrány lenne, ha az ő választását igazolnák: mert ő valamikor gyanus dologba volt keveredve és 100,000 koronát nyert ennek a piszkos históriának a révén.

Holott ez nem volt igaz!

A szóbanforgó gyanus dologból ugyan pör is támadt: két—három uri tolvajt elítéltek, de a képviselőnek az urakkal sohasem volt semmi hivatalos érintkezése s kezet legfeljebb a klubban szorított velük, itt pedig becsületes embernek kell tartani minden tagot.

A vád tehát alaptalan volt. A képviselőház sem vette számba, de mivel a képviselő a többséghez tartozott, ez az ujságolvasók s a közönség előtt olyan színben tűnt fel, mintha kedveztek volna neki. A kis ujságok minduntalan czélozgatnak a szennyes históriára és burkoltan kiírták, hogy a kormánypárti Róbert Béla . . . komisz fráter.

Róbert bátor ember volt. Mindjárt az első támadáskor számot vetett magával, hogy mitévő legyen.

A rágalom ellen csak kétféleképpen lehet küzdeni.

Vagy szembe kell vele szállani, kikutatva a rágalmazót, ki legtöbbször pusztán viszhang, aztán kérdőre venni a pletyka terjesztőjét, végére járni: honnan eredt a hír, majd a kellő bizonyosságokkal fölfegyverkezve közzé tenni az egész dolgot, s a nyilvánosságra hozni.

Vagy a becsület, a lelkiismeret s a köztisztelet erejével megvetni a rágalmat, halgatni és megvárni az időt, míg az igazság kiderül.

Róbert végig gondolta magában, hogy voltaképpen micsoda dolgai is voltak neki az elítelt szélhámosokkal. Szorosabb ismeretségben csak az egyikkel volt, emlékezett minden szóra, amit azzal az emberrel váltott és nem tudott semmit fölfedezni, a mi vádakra adna okot. Minek szállna hát pörbe a gyűlölet, a roszhiszeműség, a pártszenvédélykajánságával?

— A rágalom, gondolta magában a képviselő vele jár a közpályán haladással. Már az első lépéstől fogva kísér. Hát majd mikor miniszter leszek! Akkor következik csak a czifrája, most pedig jó mindenre elkészülöm. Én magam előtt bizonyítom be, hogy erős karakter vagyok, ha hallgatok.

Ez elhatározás után tanácsot kért rokonaitól és barátaitól.

— Pört kell indítani, mondá apósa. A vádlottak padjára kell hurcolni a gazokat,

hadd tanulják meg végre, hogy a magánélet szent és nem szabad hozzá nyulni. — Nekem nem az a véleményem, viszonzá Róbert. Mert ha csakugyan elkövettem volna, a mivel vádolnak, a dolgot a nyilvánosság elé vinni kötelesség lenne. A kormány tisztessége megköveteli, hogy jó hírű emberek szolgálják, mikor közpályán levő emberről van szó a sajtó hasznos, mert óvatosságra inti azokat, akik hajlandók lennének érdekeiket reábizni. A kocsisok is rákiáltanak a gyolgosokra, hogy ne gázolódjanak el. Mért nem kiállhatnának hát az ujságok a részvényesekre, hogy ne hagyják magukat megcsalni. De én liberális ember létemre ellensége vagyok minden sajtópernek.

— Helyes, mondá egy barátja. Akkor hát hívásd ki a cikkely szerzőjét. — Nem tudom ki és nem is akarom tudni. Még ha nem is ő koholta ki a rágalmat, aligha lehet valami becsületes ember, mert kapott rajta és terjesztette: meg hátha gyáva, a ki nem verekszik, az alatt az ürügy alatt, hogy inkább igazoljam magamat semmint segédket küldözsek. Vagy tegyük föl, hogy megvágtam. Erre mindjárt azt mondanák, hogy kard nem argumentum. Ej megelégszem a képviselőház határozatával, a többi pedig a jövődre bízom.

— A patvarba is! Gondolta magában az após csak nem ludas a vöm. Pedig eleget szimatoltam körülötte.

— Róbertből kitünő törvényhozó lesz,

egy tanítói állást. A jelentkező 17 pályázó közül Kálmán Mihály karczagi illetőségű, kitűnő oklevelű tanító lett megválasztva szótöbbséggel. Az állam által adott 3 ezer korona évi államszegély törlesztésével 55.970 K 14 fill. költségen felvétele egyhangulag elfogadott népiskolák fejlesztésére, illetve építésére. Elhunyt presbyter Nádasdi Ferencz helyére Csikos János első póttag behívása kimondatott Cs. Kovács András 200—200 boronás végrendeleti hagyománya az árva és közszükségleti alapozó utaltatott. A főgym. magyar—németh. tanszékre Klein Gyula ismét alkalmaztatik egy évre. Ének-tanár állásra Kiss Ernő oklevelű ének-tanár lett alkalmazva a jövő tanévre.

Öfelsége, a király nyolczvanadik születési évfordulója alkalmából ünnepi istentiszteletet tartott a karczagi izraelita hitközség is. Weinberger Ármin rabbi magyar alkalmi szónoklatában bölcs Salamon királyhoz hasonlította az európai fejedelmek nesztorát, kit országainak népei „a békés fejedelmé” czímmel ruháztak fel. A pályája kezdetén álló ifjú rabbi hazafias hévvel magasztalta I. Ferencz József királyi erényeit, alkotmányos érzületét és igazságszeretetét. A jog s az államrend — ugymond — megszüárdult hosszú uralkodása alatt, s a k i e n g e s z t e l ő d é s műve a magyar nemzetet teljessé lett. A béke, nyugalom és biztonság, valamint az igazságügyi és kulturális haladás intézményei sziklaszilárdon állanak és fenn hirdetik a nagy királyi alkotásait. A szónok utalt azokra a lelki fájdalomokra is, amelyeket férfias e ergiával elviselt az uralkodó, majd kiemelte azt az erényét, hogy királyi szívéhez minden felekezet és országainak minden polgára egyenlően közel áll. A szépen megkonstruált, egyházi szellemtől áthatott és héber idézetektől duzzadó magvas beszédet Schück Mór vallástanárról fohásza követte a nyitott frigidáda előtt. Az istentiszteletet a Hymnus első strófájának elénekélése fejezte be.

Könyv a magyar városokról. A magyar városok országos kongresszusának intéző bizottsága felszólította az ország összes városait, hogy a hatóságok készítsenek részletes kimutatást a városok jelenlegi állapotáról. Ezeket a kimutatásokat még augusztus folyamán be kell mutatni a kongresszusi intéző-bizottságnak, mely a városokról könyvet fog kiadni. Ebben magyaranyu munkában fel lesznek tüntetve az egyes városok népességei, vallási, foglalkozási, vagyoni és társadalmi viszonyai és szociális szempontból nagyérdekeségüknek ígérkezik.

Tűz. Kedden éjszaka nagy tűz pusztított id. Molnár János VI. tizedbeli házában. Este háromnegyed 11 óra tájban kigyulladt az istállója s erről a tűz áterjedt a közelben levő lakó házra. A két épületet nem lehetett megmenteni, bár a jelen volt tűzoltók minden erejüket megfeszítették, hogy a tüzet elfojtsák. Így csak arra törekedtek, hogy a szomszédos lakóházakat mentsék meg. A tűznél különben nagy fejtelenség uralkodott. Összesen 2 tűzoltó volt jelen s ezek bármennyire s emberfeletti erővel dolgoztak, munkájuk eredménytelen maradt. Kellő vízmennyiség sem állott rendelkezésükre, mert a lajtos szekereket majd mind baleset érte. A tűz alkalmasint gyújtogatásból ered, mert a házbéliek már napok óta tanyán vannak, a rendőrség nyomozza a gyújtogatót.

Táncmulatság. A karczagi fiatalok f. hó 27.-én az Erzsébetligetben táncmulatságot rendez a Jótékony Nőegylet és az izr. nőegylet javára.

Uj tanító. A karczagi ref. elemi iskolánál megüresedett tanítói állásra a presbiterium Kálmán Mihály tanítót választotta meg, ki már egy évig működött az iskolánál.

Bankett. A karczagi Társas körben kedden este a városunkból távozó Németh János pénzügyi biztos tiszteletére bankett volt. Az est folyamán számos felköszöntőben ünnepezték a távozó tiszviselőt. Nem szokásos

és furcsa, hogy egy banketten elhangzott beszédekhez reflexiókat fűzzenek. De nekünk ezt most megtenni kötelességünk. Németh Jánost az egyes szónokok politikai martirnak akarták feltüntetni s távozását, illetve át-helyezését a képviselőválasztásokra visszavezetni és a kormány üldözésének feltüntetni. Ez pedig a valóságnak meg sem felel. Mert Németh János Karczagról való távozása már kora tavasszal még a képviselőház feloszlata előtt befejezett tény volt a mint ezt ő maga mondta, az csaka politikai zavarok miatt késett. Németh János soha politikai mozgalmakban részt nem vett, sőt azoktól annyira tartózkodott, hogy még a kaszinóbeli politizálásokban sem vett részt soha s éppen ezért volt a társaságok legkedveltebb alakja. Abszurd tehát az az állítás, hogy ő politikai martir s politikai okokból távozik körünkől és távozásán a helybeli „mungók” dolgoztak. Ezt csak nagyon szűk látkörrel bíró emberek mondhatják. A helybeli „mungók” nem dolgoznak és nem dolgoztak aljas eszközökkel, s a bosszúállás mindig távol állott tőlök, mert ők — s ezt nem szabad elfelejteni — nem koalíciósok.

Rendelet. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 56610 sz. a. a következő rendeletet bocsátotta ki: „Szent István király napja a folyó évben szombatra esik s így két munkaszüneti nap közvetlenül követi egymást minek következtében a kötelező munkaszünetre vonatkozó rendelkezések fentartása mellett a forgalmi élet nem csekély részében csaknem 48 órában szenvedne fennakadást. Miután a forgalom ily mérvű szünetelése főképen az élelmezéssel kapcsolatos, de egyéb iparágaknál is a közö ségre előreláthatólag sok hátránnyal járna, az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891 évi XIII. törvényczikk 3 §-a alapján a belügyi és földmívelésügyi miniszter urakkal, illetve a horvátszlavon—dalmátországi bán urral egyetértőleg, a folyó évi augusztus hó 21-ére eső vasárnapra kivételesen megengedem, hogy mindazon ipari munkák, melyek hivatali elő-

mondá este a jó barát, szereti a békés megoldásokat. Róbert pedig örült, hogy eldöntötte a dolgot. Pompás étvágygyal ebédelt, elkísérte a feleségét az operába, későn feküdt le és azt tapasztalta, hogy a rágalom nem zavarja az embér álmát.

Legalább azt hitte. Egy hónap mulva azonban már látta, hogy csalódott. A kis újságok megint kikezdtek. Nem mehetett se a képviselőházba, se a klubba, nem ihatott meg egy csésze teát, hogy ne akadjon a kezébe egy-egy ilyen lap. Néha ismerősei is figyelmeztették: önt ugyan erősen szapulják. Róbert mosolyogva vont vállat, majd ideges kezdett lenni. Hát nem mondtak neki többé semmit. De most már ő gondolta el magában az újságok láttára: ezek az emberek mind olvasták ezt, de nem szólnak, mert félnek, hogy megsértődöm.

Anyósa derék asszony volt, de fecsgő és tapintatlan.

— Istenem, mondotta minduntalan, milyen kellemetlen história ez! A hova csak megyek, mindenütt hangosan sajnálkoznak rajtam. Bizony lellem, jó lenne, ha egyszerűs mindenkorra véget vetne e gyalázatos-ságnak, ha egyébbért nem hát a felesége miatt.

Róbert felállt, kétszer-háromszor végig sétált a szalonon, vagy az ebédlőn, aztán ismét leült, hogy hallgassa anyósát, ki a legnagyobb érdeklődés hangján folytatta: — És

ez mind e miatt a gazember miatt van, a kívül ön barátkozott. Lám ez a klubbajlás vége. Gyülelévész nép van ott . . .

Remélem, ez üdvösséges tanulsággal fog önnek szolgálni s jövőre óvatosabban választja meg barátait.

Az az ember nem volt nekem barátom.

Persze, hogyan volt az: de ön mégis mint barátjával bánt vele s a látszat csal. Róbert fogta a kalapját és ment. Lassanként észre vette, hogy az a kezdetben képtelennek látszó rágalom gyökeret ver. A legtöbb ember már nem is tudta, hogy micsoda affairól van szó és micsoda piszkos dologba vett részt a képviselő. De az impressió megmaradt: hogy piszkos dologba volt keverve és nyerekedett mások kárából. Most már nem is czélogtattak többé az apró újságokra: nem tettek Róbertnek szemrehányásokat: ép úgy bántak vele, mint régen ő pedig ugyanazokba a házakba járt, ugyanazokat a kezeket szorongatta s mégis az vette észre, hogy minden megváltozott körülötte. Majd azt látva, hogy voltaképen mindenki olyan, aminő volt elgondolta magában: e szerint én nem vagyok a régi. Egyszerre fölkiáltott:

— Ugy látom, nem becsülnek engemet többé! Majd azt mondta:

— Ej, különb ember vagyok én a sok hitványnál! De ettől fogva érezte, hogy becsülésre vágyik. Hogy megtudja hányadán

van, szokatlan ügyességgel és furfanggal minden alkalmat felhasználva, kutatni kezdte a becsületes emberek barátainak gondolatait.

Nem akadt egy sem, a ki ne kételkedett volna. Elitélni ugyan senki sem merte volna őt. De mégis valamennyinek szemében vádolt volt, akit előbb-utóbb elér a büntetés. Róbert mindezt érezte.

— Ej, hát nincs egy se, a ki ne kételkednék! De mégis vannak ketten, akik bíznak bennem: a feleségem és Pál. Pál Róbert gyermekkori barátja volt. Szüleik egy városban, egy utcában laktak. A két fiu együtt járta az iskoláit és együtt jogászokdott. Azóta se szakadtak el.

— Ez, gondolta magában a fiatal képviselő bizik bennen.

Elment barátjához. Pál nem volt otthon: párbajt vívni ment. — Az lehetetlen!

Hiszen engemet kért volna fel segédül!

Várt. Pál vizatért. — Nem sebesültél meg? De hogyan verekedhetsz te az én hírem-tudtom nélkül? Hát nem vagyunk többé a régi jó barátok?

Dehogyan nem édes Bélám. Éppen azért nem értesítettelek, mert miattad verekedtem.

— Miattam?

Miattad. Megvágtam egy újságíró, aki henczegve emlegette, a mit te ugyis tudsz.

Róbert szörnyen elhalványodott. A mit én ugyis tudok? . . .

döm 1903. évi június hó 13-án 28.559 szám alatt kelt rendelete értelmében vasárnapon az alábbi rendelkezésemmel megállapított időnél hosszabb időn át nem végezhetők, a folyó évi augusztus hó 21-ére eső vasárnapon reggeli 6 órától déli 12 óráig és esti 6 óráig az akadálytalanul legyenek végezhetők.

Halál dnyeevés közben. Fazekas Andrásh kunhegyesi 18 éves fiatal legény együtt dolgozott Németh Pál 22 éves legényvel. Munkaközben évadni kezdtek egymással, miközben Fazekas egy diánye héjjal megdobta Némethet. Utóbbi barátjára rohant és zsebkésével oly súlyosan szurta azt hasba, hogy rövid kínlás után meghalt. A gyilkos legényt letartóztatták.

Gyilkosság Kunhegyesen. A Szentpéteri Sára esete óta alig történt oly rémes kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság a vármegyében, mint e hó 8-án Kunhegyesen. Az áldozat özv. Tóth Bálintné Major Zsuzsanna jó módú gazdaasszony, akit jelzett napot követő reggelen aranyosi tanyáján vérbefagyva a trágyadomb mellett halva találtak. A esendőrség azonnal megindította a nyomozást a tettes kézrekerítése érdekében, de eddig az eredményre nem vezetett. A vizsgálat kiderítette, hogy a meggyilkolt szomszédja: D. Kovács Imre hallott a gyilkosság éjjelen segítség kiáltásokat, s a kútya rettenetes ugatását is hallotta, de lakásából nem ment ki, mert — mint mondja — félt. A meggyilkolt özv. asszony nem rablógyilkosságnak esett áldozatul, mivel pénzt érintetlenül találták meg a ládájában. E hó 9-én délelőtt a helyszínre ment Millasevics Rándor kir. főügyész helyettes, dr. Papp Gábor és dr. Pető Lipót kir. törvényszéki orvosokkal. A boncolást megejtve, a meggyilkolt 39 sérülést találtak s megállapították, hogy három feltétlen halálos sérülés balta vágásból eredt. A esendőrség a legerélyesebben nyomoz a titokzatos ügyben.

Makacs öngyilkosság. Még a múlt hó 30-án kóstolt bele Ács Lajosné tiszaföldvári lakos a gyufaoldatba, de a korán érkezett segítség megmentette. Majd két nap múlva újra 5 doboznak a mérget itta meg, de ez sem tudta megölni. Végre e hó 8-án újra

6 doboznak a mérget áztatta be és itta meg, mely azután végzett erős természetével. Holttestét nem boncolták fel.

Az első Mikszáth-émlék. Mikszáth Kálmánról az elhunyt nagy íróról kegyelettel emlékeznek meg a mikszáthfalvi nők s az első emléket ők állítják neki. Közadakozásból díszes emléktáblát készítettek s annak ünnepélyes leleplezése e hó 14-én lesz. Hetek óta készülnek az ünnepélyre, hogy az minél díszesebb legyen.

Ölésó jegyek kiadása Szent István napjára. A Szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nevezett vasut. vonalainak a kassa-oderbergi vasut magyar vonatainak összes állomásairól, az üzemükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és szomszédos forgalomnak kiváráásával, mind három kocsiosztályra nézve, Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áron menettérti jegyek adatnak ki. Ezek az utóbbi ápon azonban legkésőbb délelőtt 9 óráig Budapestre érkező személyszállító vonathoz fogtak kiadni. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5 napon éjfélkor lejár. Megjegyzendő azonban hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus 20-án délután történhetik; korábbi visszatérés esetére a jegyek érvénytelenek.

Hareziás amazonok. Múlt hó 29-én Nagy Balázné törökszentmiklósi lakosnő Dorogi Péterné és körmendi Balázné, mind előbbi a kútról telt vizes kannákkal ment hazafelé, régebbi haragból kifolyólag megtámadták, majd elvették tőle a vizes kannát s vele Nagy Baláznét agyba-főbe verték. Tettesek a kir. járásbírósnak jelentettek.

Betörések. Jászárokszálláson Brünauer Albert gabonakereskedő házában a múlt napokban vakmerő betöréses lopást követtek el eddig ismeretlen tettesek. A betörők éjnek idején idején alkuleszal hatoltak be a pálinka mérésbe s innen az irodahelyiségbe, ahol az íróasztal fiókját feszítővassal feltörték s onnan 1060 korona készpénzt, továbbá az italmérő helyiségéből többféle italt elvittek, a rendőrség a nyomozást megindította.

Igen... Az ügyeket... Nem kell talán mondanom, hogy kész volnék felfozni az egész emberiséget, semhogy tégedet fülem hallatára vádolni engedjelek. De most négyszemközt vagyunk. Abban a dologban mégis lappang valami, Mond meg nekem mi az.

— Semmi felett hidegen Róbert. Azután lassan-lassan hazafelé ballagva így elmélkedett magában:

Három hónap múlva gyermekem lesz s az a gyermek mihelyt megtanul beszélni, hallani fogja a eselédék suttozását, hogy az apja tolvaj.

Valami mégis lappang a dologban. Pál kételkedett bennem. És miért ne kételkedett volna? Vagy nem vádol hallgatásom? Nyomorult vagyok, a miért nem szóltam. Nem volt

jogom hallgatni. A nyilvánosság embere nemcsak a saját lelkiismeretének tartozik. Tartozik a közvéleménynek és kötelessége felvilágosítani: tartozik feleségének és gyermekeinek, akik a nevét viselik. De vajon kételkedik e bennem a feleségem is? Elhatározásom ettől függ.

Bement feleségéhez, ki nyugodt, vidám boldog volt, mint mindig.

Elmondta neki, mi történt Pállal és megfogta a kezét: És te is hinnéd ezt a rágalmat? Az gsszony nem felett mindjárt. Róbert visszarettent: Ah, hát hiszed? A menyecske nyakába borult: — Szeretlek... nekem mind egy lenne ha bünt követtél is volna ell Róbert bement a szobájába elő vett egy pisztolyt és agyonlőtte magát.

Öngyilkos eselédleány. Jászládányról írja tudósítónk: Töröcsik Erzsébet 17 éves ottani eselédleány néhány nap előtt eltűnt s bár tűvé tettek érte mindent, nem sikerült megtalálni. Múlt szerdán édes anyja felment a padlásra s leányát nagy rémületére ott halva találta. Felakasztotta magát. Tettének okát nem tudják. Hozzátartozói ugyan az utóbbi időben észrevették, hogy az azelőtt vig beszédes leány hallgatagon, búskomoran jár-kelet, arra azonban nem is gondoltak, hogy a leány oly sötét tervvel foglalkozik, arra pedig még kevésbbé, hogy életétől fosztja meg magát.

Az új százkoronás bankjegyek. Körülbelül két hónappal ezelőtt megírtuk, hogy az Osztrák-Magyar Bank augusztus 22-én új százkoronás bankókat bocsát forgalomba. Az új bankó leírását ma közli száraz hivatalos szávalkkal a hivatalos lap. Ebből megtudjuk, hogy az új bankjegy vízjegy nélkül papírosan van nyomtatva és 163 milliméter széles és 108 milliméter magas, a színe pedig kék. A kékhasu bankót díszítő kép tulajdonképpen két részből áll. A jobboldali nagyobbik részén derékszögű keretben a felső balsarkon a magyar szövegű oldalon a magyar korona országainak címere, a német szövegű oldalon a babérral övezett kékfejű sas látható. E gyébrajzokan mind a két oldal egyforma. A magyar címertől, illetve a sástól jobbra egy női mellkép van, amely két kezével egy virágfüzért tart. A virágfüzér közt négy szögletes mintázású ruha látható. A háttér, épp úgy mint az alaknak abból kiemelkedő ruhája és virágfüzér guilloche-téchnikai módon vannak ábrázolva. A keretnek felső része egy nagyobb középrészből áll; ennek oldalát két tojásdad alakú, a „100“-as számot tartó, egyszerűsített keretnek két első sarkát képező rozetta díszíti. A keretnek három kisebb és két nagyobb, felváltva egymáshoz fűzött rozettából álló alsó részét a felsővel bal- és jobbfelel két-két kisebb rozetta köti össze. A jegyképnek valamivel kisebb baloldali részén kék színben a bankjegy szövege, valamint a bank cégje gyzése olvasható és pedig a magyar oldalon ekként: „Az Osztrák-Magyar Bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizett bécsi és budapesti főintézetinél Száz Korona törvényes ércpénzt. Bécs, 1910. január 2-án.“ Osztrák-Magyar Bank: Helrich főtanácsos. Pranger vezértitkár. Az új bankjegy forgalombocsátásával egyidejűleg az Osztrák-Magyar Bank megkezdte a most forgalomban levő 100 koronás bankjegyek bevonását is. Azt hisszük, hogy az új bankókból is csak oly keveseset fogunk látni mint mint a régiékből. Nekünk kicsi vigasztalás az új bankjegy.

CZEMENTÁRUGYAR Karczagon.

Mátyus Sándor ezement barkolatok gyára Karczagon, vasut uteza 2064. szám.
Mely modern gépekkel van felszerelve.

Elvállal minden e szakmában vágó munkát, átteres esövek, beton lépcsők, műkölédesők, ezementvályuk, folyókáz., betonirozások és terrazó készítéseket, egyszerű és díszes kivitelben.

Mátyus Sándor
ezementárugyára Karczagon.

Választási készülődés a megyénél. A tiszai főszolgabírói állásért erős harezot fog vivni a dr. Nagy Ottó és Szénásy Lajos pártja. Mi a magunk részéről csak regisztráljuk a külsőségeket. Két irást kaptunk e tárgyban mostanában. Az egyik, a melyben a tiszai ajsójárás számos megyebizottsági tagja Szénásy Lajos mellett foglal állást és csatlakozásra hívja fel a többi járások képviselőit, a másik ifj. dr. Bodnár Sándor tb. főszolgabíró levele, amelyben tudatja, hogy visszalép a pályázattól, mert nálánál szolgálatban idősebb tisztviselő is pályázni nem fog, a kit ennélfogva ő maga és a vármegye irányadó körei pártolásra méltóbbnak tartanak.

A Vasárnapi ujság. augusztus 20-iki száma főleg a király nyolezvanadik születése napjával foglalkozik; közli a király legújabb arcképeit, fiatalkori képeit, melyek ugyszólván életrajzát mutatják be arcképekben, a kiegyezés óta volt magyar minisztereit, ischli nyaralóját stb. Képek mutatják a régi Rákóczi-kőt, az unitárius egyház ünnepét stb. E szám új külföldi regényt kezd: Neera híres olasz író nő művét. Egyéb olvasmányok: két czikk a királyról, Szemere György elbeszélése, Farkas Imre és Lampért Géza versei, Zsoldos László regénye, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A Vasárnapi ujság előfizetési ára negyedévre négy kor. a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a Vasárnapi ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

CSARNOK.

Csendélet.

A: (bepólyált fejjel, felkötött karral, biezegve lép be a kávéházba) Jó napot.

B: Hát magát mi lelte?

A: (büszkén) Tüzet oltottam kedden éjjel.

B: No és eloltotta?

A: Lokalizáltam. Hát a dolog úgy esett, hogy az nap este a nagyvendéglőben tanácskoztunk a nyári multság felől. Eppen azon vitatkoztunk, hogy megigyunk-e még egy fél litert, vagy ne, amikor rémes harangkongatás döntötte el a vitát. Tűz van. Szaladtunk a tűzhöz.

B: Idejében odaértek?

A: Márhogya mi? Mi sokkal korábban, mint kellett volna. Még akkor csak az ól égett. A tűz—mintha csak Fenákel Károlytól tanult volna táncz és illemtant, — ildomosan viselkedett. A tűzoltók késtek, — a tűz megvárta

őket. Addig bele nem kapott volna a lakóházba aranyért sem.

B: No és azután belekapott?

A: Bele. Hát az valami gyönyörű látvány volt. Köröskörül a csöndes éjszaka, a hold méléán nézett alá fényes szemével az elpihent lakosokat rejtő tetők gerincoszlopára. Csupán a tücskök és békák kiabáltak piu forte segedelemért — ám hiába. A kigyuladt ól tüzesszíporkái biplánszerű repüléssel igyekeztek az ekkor már kajánul mosolygó holdvilág fényes ábrázata felé, — szóval a legteljesebb stylszerűség minden vonalon...

B: És a tűzoltók?

A: Várjon, még csak azután jönnek, — mint ahogy tényleg azután is jöttek.

B: Hányan?

A: Én egyet olvastam meg, — de hát az ember sötétben mindig többet lát a valóságnál.

B: Hát aztán mit csinált az az egy... pardon, mit csinált a tűzoltóság?

A: Barátom uram, az nagyszerű volt. A tűzoltóság mindenekelőtt bevárta, míg a feckendő megérkezik, mert a tűzoltóság gyalog jött, tehát hamarabb odaérkezett. Amikor aztán a feckendő is megjött, hozzáfogott a felszereléshez.

B: Ez alatt persze a ház is el kezdett égni.

A: Természetesen, sőt mire a modern szivattyút felszerelték, fele már el is égett. Na és mikor aztán Bartha József felült az ól tetejére, megkezdtek az oltást. A szivattyút huzták, s aztán jött...

B: ... a víz?

A: Az nem jött. Részint mert nem volt részint pedig azért, mert ha lett volna, se jött volna. Csak mikor a ház már teljesen leégett, akkor vették észre, hogy Bartha József rajta ül a csövön.

B: No de legalább csákyákkal, villákkal, vedreikkel dolgoztak?

A: Hogyne, de egy kis baj volt mindenütt. Amint a legnagyobb csákyát nekiakasztották az egyik gerendának, hogy majd lerántják a tetőt, az hirtelen egyet roppant...

B: A gerenda.

A: Dehogya, — a csákya. Derékban tört ketté. A beavatottak azt állítják, hogy szüette volt, én azonban láttam, hogy egy oldal szalonába akadt bele, s úgy tört el. Ami a villásokat illeti, az a meggyőződés, hogy sokkal többen lettek volna, ha nem villázní, hanem kanalazni kellett volna.

B: Biz ez szomorú. Hát aztán maga hol kapta ezeket a sebeket?

A: A buzgalom barátom! A karomon egy vízfordó kocsi ment keresztül, a fejemre Hemző főtűzmester utasítása szerint rárántottak egy tüzes gerendát, de ez mind nem volt baj. Követtem legalább Sienkievicz (vagy Tolstoj?) utasítását: Dolgozzatok, még mécsetek ki nem alszik. — Mi dolgoztunk, míg a tűzünk el nem aludt.

B: Magától?

A: Bizony jórészen tőlem is.

B: No és a lába?

A: Az más. A gimnásiumi épület előtt mentem el tegnap. A főkapunál a járda körülbelül három és egyketted czentiméter széles. Szélestalpu, körüljárás angol cipőt hordok, a tulsó oldalon egy szép asszony jött a postáról,

— a többit kitalálhatja a.

B: Ördög-pokol!

A: Ne átkozódjék, nem ér az semmit. Tegyen úgy mint én.

B: ??

A: Kivettem egy szobát ott a közelben. Most csak azt várom nehezen, hogy esős idő legyen. Micsoda gyönyörű bukdácsolás lesz ott, öröm lesz nézni. De hát ma nekem, holnap neked. Jó napot.

Sz.

2550

sz.
aü. 1910

Hirdetmény.

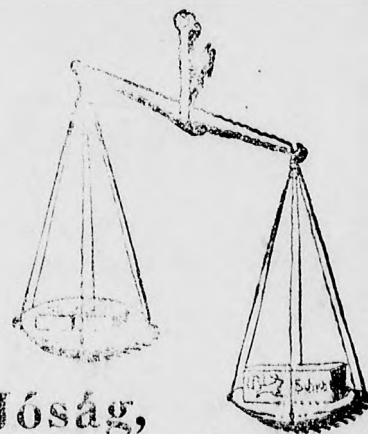
A folyó 1910. évben tárgyalás jövő III.-ad osztályu kereseti adókötelesekre vonatkozó III.-ad osztályu kereseti adó és nyilvános adó kivetési javaslatok a városi adóhivatalnál a folyó 1910. évi augusztus hó 16.-tól augusztus hó 24.-éig 8 napi közszemlére kitétettek, mely idő alatt jogában áll azokat a hivatalos órák alatt bárkinek megtekinteni.

Ugyancsak a fent megnevezett adóköteleseknek ezen adói a folyó évi augusztus hó 25. és 26. napjain fognak nyilvánosan tárgyalatni a városházának közgyűlési termében, ahol az adókötelesek megjelenhetnek, s élőszóval fel is szólalhatnak.

Karczag, 1910. augusztus 16.

Sziics József

jegyző
adóhivatali főnök.

Jóság,
ár és
súlya

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

Figyelmeztetés!

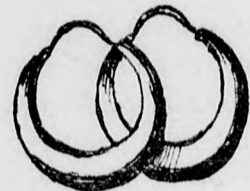
Ne sajnáljuk a csekély utiköltséget
Debreczenbe.

Böven megtérül az, ha ékszer óra és ezüstnemű szükségletünket a számos kitüntetésben részesült

országos hirű

Löfkovits Arthur és Társa

cégnél szerezzük be.

Sohol nem található óriási választék a legújabb divatu gyönyörű ékszerekből, legkitünőbb órákból. Az ékszerek legnagyobb része saját műgyári áron, tehát máshol nem létező olcsó áron állnak helyünkben készül s így azok — — — a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Az ékszerek valódiságáért, tartósságáért, az órák pontos járásért jótálat vállalok.
A tőlem vásárolt tárgyak javítása, vése díjtalanul történik.
Régi ékszereket, ha használhatatlan állapotban vannak is, készséggel cserélek ki ujakra.

Menyasszonyok! Vőlegények! ne mulasszák el tehát felkeresni a

L ö f k o v i t s

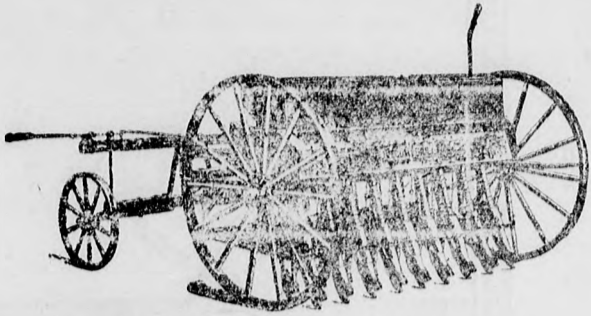
ékszerüzletét Debreczenben, Piacz-u. 38.

HALÁSZ ÉS TÁRSA

karczagi kerékpár varró és gazdasági

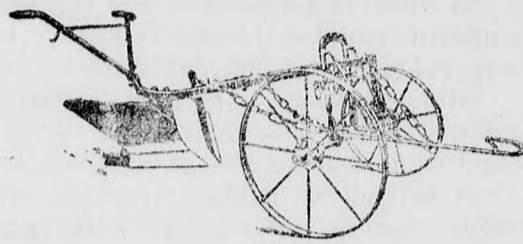
gépkereskedők

ajánlják Bacher gyártmányu elsőrangú anyagból készült
tökéletes szerkezetű

egy és több vasu aczél-
ekéket aczél boronákat
amerikai táresás porhanyítókat
mindenféle talajművelő
eszközöket

valamint

valódi Melichár gyártmányu páros soru **UNIKUM DRIL**
és páratlan soru **FORTUNA** vetőgépeket melyek elismert legtökéletesebbek
miért is óva intjük a gazdaözöniséget értéklelen utánzatoktól,
Egyedüli raktán eredeti **DÜRKOPP** varrógépekben és pedid hosszú, szivar,
karika és állóhajós szerkezetekkel. elsőrendű kivitelben, **5 évi jótállással.**

STYRIA gyártmányu világhírű kerékpárookban

mely áru ezikkekből állandó nagy raktárt tartunk és a gépeket kedvező árban és fizetési módozatokkal
árusítjuk, minélfogva szívesen várjuk a t. vevő közönség megkeresését.

Stern Lajos

szalmakereskedőnél
vizmentes ponyvák kölesön
kaphatók.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Pádár Ágoston (ujsor.)

Blériot!

Megérkezett Karczagra,
tavaszi újdonságnak, de kalap-
b a n.

kapható **Drapalik Vilmos**-nál
azon kívül minden tavaszi
újdonság kapható.

Eladó!

A Nyéki utcában Ökrös László
gazda mellett 2945 falsor számu
ház 830 négyszögöl telekkel két
portának is nagyon elegendő és
külön-külön is megvehető. Ért.
lehet Reiner Zsigmond tulajdo-
nossal a főtrafikban a Mezőgaz-
dasági Takarékpénztár épüle-
tében.

Hirdetések a legolcsóbb áron
felvételnek lapunk kiadóhiva-
talában. (Főtér Nikolics Gábor
ur házában.)

Áy Testvérek

téglagyárának lehetőleg közelében
15-30 lánczalja földet bérbe ven-
nénk; jelentkezések

Áy Gyula urnál a téglagyárban.

NYILTTÉR*)

Brilliáns és gyémánt ékszerek,
aranyórák alkalmi eladása Deutsch
József ékszerésznél Karczagon. Az
összes ékszerárak fizetésképte-
lenné vált gyárosok és ékszerke-
reskedők által elzálogosított, tel-
jesen új tárgyak. Minden egyes
darabnak fix eladási ára a reá
adott kölesön és esedékes kamata.
Az ékszerek valódiságáért jótál-
lás nyújtatik.

Kertész József és Társa

kereskedése Karczag.

(Főtér Nikolics Gábor ur házában.)

KARCZAG R. T. VÁROS VILLAMTELEPE.

A villamtelep üzemzetősége tudomására hozza a t. közönségnek, hogy a villamvilágítást olcsón és részletfizetésre is bevezeti. A villamvilágítás **előnyei**, hogy a szemet nem rongálja, tűzbiztos, nem füstöl, nem kormol, nem piszkítja a szoba falát, nem rongálja a szoba levegőjét. Helyes használat mellett olcsóbb a petróleumnál.

Átalányösszegben is elvállaljuk az áramszolgáltatást, még pedig ma már nem csak 3 lángig, hanem tetszés szerinti lángszámig. A **A 16 gyertyafényű lámpa, még egyszer olyan erős mint a közönséges petróleumlámpa, mindazonáltal lakoszobában havonként csak 1 koronába kerül.**

A világításon kívül még a következőkre is lehet a villamosságot használni: **Cséplésre, szeeskavágásra, darálásra, vízszivattyu hajtására, favágóhajtására, vasalásra, főzésre, fűtésre.**

A villammotor beszerzése sokkal olcsóbb, mint a benzín motoré, azonkívül nem kell hozzáértő kezelő, kevés helyet foglal el és biztosan dolgozik, olcsóbb a kézierőnél vagy lóhajtásnál.

Midőn a város t. polgársága figyelmét mindezekre felhívjuk egyuttal szövé tesszük, hogy a városi villamtelep üzemzetősége kész bármikor felkeresni az érdeklődőket.

A berendezés költségét mindjárt megmondjuk s ha a megrendelés nem is történik meg a **fáradtságunkért semmit sem kell fizetni.**

Gyermekjárték
a Schlicht szappannal való mosás
mert egyszer tisztít és fehérít is,
s meglakart minden finomságot
és megerőltetést!

Ami az eső a növénynek, ugyanaz az Oroszlán-Sósborszesz a fáradt testnek, mert testi vagy szellemi munka után üdítőleg, frissítőleg ér erősítőleg hat a szervezetre. Sok ezer hálairat tanuskdik róla hogy az Oroszlán-Sósborszesz az emberiség jótévője.

Egy kis üveg ára 40 fillér.
Egy nagy üveg ára 1 korona.
Egy óriási üveg ára 2 korona.

Karczagon egyedül kapható:
Ardó Leó gyógyszerertárában.

Karczagiállomástól

10 percnyire fekvő 113 kis hold legelő földbeli földbirtok (**Fekete Imréné**) haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet Dr. Fekete Lajos ügyvéd urnál

Kisujszálláson.

Az arczbőr tisztaságát legjobban megőrzi minden szépítőszér közül

Orgona-crém Orgonaszappan Orgonapouder

Rövid használata után eltűnnek az arczról májfaltok, szeplők s az arczbőr összes tisztátalanságai.

A bőrnek vakító fehérséget és finomságot kölcsönöz.

Kapható: Ardó Leó gyógyszerertárában, KARCZAGON.

ÜZLET ÁTHLYEZÉS.

Ruhafestő és vegytisztító üzletemet áthelyeztem **Kirják** géplakatos ur házába. Debreczeni-ut a volt Szódi-féle nyomdával szemben.

Festek és vegyileg tisztítok mindennemű férfi és női ruhaneműket jutányos árak mellett.

Gyász esetén 24 óra alatt festek.

Weisz Salamon

ruhafestő és vegytisztító.

A „Nagykunsági Hirlap“ kapható a nagy tőzsdébe.